

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2/12/15
(107)

Sayı :30824082-610 - 12270337
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ZURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (1 Takım)

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN HİKMET YALIM HALICI'NIN
TBMM 7/23318,7/23319 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/23318 } GK 103
23319 }

SORULAR

Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA) güncellenmiş diri fay haritasında Isparta'da Eğirdir, Senirkent, Uluborlu ilçelerinin diri fay hattında olduğu açıklanmıştır.

Isparta, Türkiye'nin deprem riski dağılım haritasında büyük çoğunlukla birinci derecedeki deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Isparta-Dinar-Çivril-Uşak deprem hattı üzerindedir. Sadece Sütçüler ve Yenişarbademli ilçelerinde ikinci derece ve Sütçüler'in doğu sınırındaki dar bir alanda üçüncü derece deprem riski taşıyan bir dağılım bulunmaktadır. Nüfus olarak ise Isparta nüfusunun yaklaşık % 93'ünden fazlası 1. derece deprem bölgesinde, % 5-7 civarında bir oranı da 2. derece deprem bölgesinde yaşamaktadır.

Konuyla ilgili olarak 2016 yılında Sakarya Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada elde edilen sonuçlara göre; Isparta'da en yüksek ivme değeri 0.47-0.56 aralığında olan Yalvaç İlçesi olmuştur. Yalvaç, deprem konusunda büyük bir risk altındadır.

Türkiye'de deprem hazırlığı konusunda çok büyük yetersizlikler ve ihmaller olduğu bilinmektedir. Isparta ve Eğirdir ile Yalvaç'ta yaşanabilecek bir depremde bu hazırlıksızlık, ihmaller ve organizasyon yetersizliği can ve mal kaybına neden olabilecek ve bunu artıracaktır.

Bu bağlamda;

- 1- Önergenin yanıtlandığı tarih itibariyle; Isparta Eğirdir ve Yalvaç'ta deprem riskli alan ilan edilen bölge sayısı kaçtır? Bunlar nerelerdir?
- 2- Eğirdir ve Yalvaç'ta kaç yapı, bina ve alan deprem riski içinde yer almaktadır? Kaç bina ve konut AFAD uzmanlarınca test edilmiştir? Kaç tanesi test edilmemiştir? Bu testler ve ölçümler sonucunda; bunların kaçının depreme dayanıklı, kaçının dayanıksız olduğu ortaya çıkmıştır?
- 3- Eğirdir ve Yalvaç'ta depreme dayanıksız olduğu tespit edilen yapıların kaç okul, kaç konut, kaç iş yeri, kaç fabrika ve atölyedir? Bunlardan kaç yıkılmış, kaç yıkılmayı beklemektedir?
- 4- Eğirdir ve Yalvaç'ta riskli alan ve yapı ilan edilen yerlerde ve meskenlerde kaç yurttaşımız yaşamaktadır?
- 5- Eğirdir ve Yalvaç'ta yaşanabilecek bir depreme karşı alınan önlemler nelerdir? Bu depremlere karşı önlem alınması amacıyla ne kadar bütçe ayrılmıştır?
- 6- Eğirdir ve Yalvaç'ta bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve yapıların kaç test edilmiştir? Bunların sonuçları nedir? Bu yapılan kaç depreme dayanıklıdır, kaç değildir?
- 7- Eğirdir ve Yalvaç'ta yaşanabilecek deprem riski nedeniyle yol ve otoyol bakım ve

güçlendirme çalışması yapılmış mıdır? Varsa bunlar nelerdir? Yoksa neden yapılmamaktadır?

- 8- Eğirdir ve Yalvaç'ta okul, yurt ve halk eğitim merkezlerinin tamamında deprem dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Kaçında yapılmış, kaçında yapılmamıştır? Bu testler sonucunda depreme dayanıksız olduğu tespit edilen kaç okul ve yurt bulunmaktadır?

CEVAPLAR

Ülkemizin maruz bulunduğu deprem risklerine ilişkin yapılan araştırmalarda; Ülkemiz coğrafyasının jeolojik konumu, topoğrafik ve meteorolojik özellikleri nedeniyle kronik sismik tehlikeler ve ağır sonuçları olan çeşitli doğal afetlerle karşı karşıya olan bir deprem ülkesi olduğu, topraklarımızın %66'sının 1. ve 2. derece deprem kuşağında bulunduğu saptanmıştır.

Afet risklerine karşı, zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan yerleşim alanları ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu yerlerde; afetlere dirençli, sağlıklı ve güvenli yapılaşma ve yaşam çevrelerinin oluşturulmasına yönelik hazırlanan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığı koordinasyonunda sürdürülen kentsel dönüşüm uygulamaları (tespit, tahliye, yıkım ve yenileme faaliyetleri) yine anılan Kanun kapsamında sağlanan teknik ve mali destekler eşliğinde, ilgili paydaşlar, Belediye Başkanlıkları ve vatandaşlarımızın katılımı ile sürdürülmektedir.

Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanmış olup, ayrıca Bakanlığımızca hazırlanan "Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinin Hazırlanmasına Yönelik İlke ve Esaslar" uyarınca 19/02/2019 tarihli ve 41958 sayılı yazımız ile il ve ilçe belediye başkanlıklarınca "Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi"nin hazırlanması ve afet riski en yüksek olan alanların tespit edilerek üç ay içerisinde Bakanlığımıza bildirilmesi istenilmiştir.

Bu itibarla; zemin durumu veya üzerindeki yapılaşmalar açısından can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan alanlara dair yerel idarelerince yapılan kentsel dönüşüm başvuruları ve yapısının tehlikeli olduğunu düşünen yapı maliklerine ait başvurular önceliğinde ve son dönemde yaşanan yangın felaketi de dikkate alınması suretiyle, ilan, tespit, tahliye, uzlaş, yıkım ve yenileme faaliyetleri icra edilmektedir.

Yukarıda değinilen mevzuat hükümleri ve süreç dahilinde anılan soru önergelerine konu Isparta İlimiz özelinde; Merkez, Uluborlu ve Şarkikaraağaç İlçeleri başta olmak üzere ilgili yerel idarelerince iletilen başvurular önceliğinde belirlenen toplam 8 adet Dönüşüm Alanı (Riskli ve Rezerv Yapı Alanı) ile il genelinde tespit edilen Riskli Yapılara karşılık; Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği, Yapı Denetim Sistemi ve ilgili mevzuatta tanımlanan plan, proje ve yapım teknikleri doğrultusunda geline tarih itibari ile yaklaşık 10.109 adet bağımsız birimin anılan mevzuat kapsamında yenilenmesi sağlanmıştır. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında vatandaşlarımızın talebi üzerine veya aciliyet durumuna göre Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığı ve İdarelerce re'sen riskli yapı tespitleri yapılarak, tespit işlemi kesinleşen yapıların tahliyesi ve yıktırılması sağlanmaktadır.

Ayrıca, 6306 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2012 yılından bugüne kadar; **Eğirdir ve**

Yalvaç ilçelerinde 6306 sayılı Kanun kapsamında 3 adet kamu binasına riskli yapı tespiti yaptırılmıştır.

Bakanlığımızca 12 Haziran 2003 tarih ve 416 sayılı Genelgemizle bütün kamu kuruluşlarına binaların depreme karşı rehabilitasyonu için gerekli ödeneklerin birim maliyetleri iletilerek, bu ödeneklerin Bakanlığımız bütçesine aktarılması durumunda depreme karşı inceleme ve gerekiyorsa güçlendirme çalışmalarının Bakanlığımızca yürütülebileceği bildirilmiştir. Bu Genelgemizi takiben, kamu kurumları tarafından gelen talepler üzerine kurumlara ait binalara yönelik güçlendirme çalışmaları yurt çapında yürütülmüştür. Bu kapsamda, Yalvaç İlçemizde 1 adet okul pansiyon binasında (2,200.00 m²), Isparta İl genelinde bugüne kadar toplam 40 adet kamu binasında (145,346.10 m²) deprem dayanımlarının belirlenmesi ve gerektiğinde güçlendirme projelerinin hazırlanması çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda yapılmıştır.

Halen kurumlar tarafından talep edildiği takdirde Bakanlığımızca bu çalışmalar yürütülmektedir. Diğer yandan, bazı kamu kurum ve kuruluşları da geçen zaman içerisinde Bakanlığımız dışında kendi bünyelerinde veya Valilikler kanalıyla deprem inceleme çalışmalarını yürütmektedirler.